

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2007/183

BETREFT: Secundair onderwijs: Verband tussen A-attest en vakantiecursus.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 29.10.2007

1.2 Verzoeker

Ouder van een leerling.

1.3 Betrokken school

Directeur van een school.
Schoolbestuur.

1.4 CZB

- Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 29/10/2007.
- Bij brief van 9/11/2007 werden verzoeker geïnformeerd over de zittingsdag.
- Verzoeker stuurt een mail op 21/11/2007 ter bevestiging.
- De school dient een dossier in met de nota van 30/11/2007.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

De zoon van verzoeker volgde vorig schooljaar het 4de jaar MT. Hij behaalde op het einde van het schooljaar 69% in totaal, waarmee hij de eerste van zijn klas was. Hij is gedurende het voorbije schooljaar geen enkele dag afwezig geweest. Verzoeker dacht dat bijkomende proeven bedoeld waren voor leerlingen die een langere periode afwezig geweest waren gedurende het schooljaar of een aantal examens hadden gemist.

De zoon van verzoeker had een tekort voor Engels. Op het einde van het jaar kreeg hij geen attest maar moest een bijkomende proef afleggen voor Engels. Verzoeker heeft dan zelf contact opgenomen met de directie en is op gesprek geweest met directie en vakleerkracht Engels. Verzoeker kreeg daar te horen dat er 2 opties waren:

1) Een vakantiecursus Engels van minimum een week volgen in binnen- of buitenland. In dat geval bestaat het herexamen uit een gesprek over de taalstage. De leerling brengt aantekeningen, teksten en rapport mee naar het gesprek.

2) De leerling maakt een "traditioneel" herexamen. Dat wil zeggen dat de leerling de leerstof van het derde trimester opnieuw studeert. De leerling brengt dan ook vijf originele Engelse teksten mee die hij/zij heeft voorbereid (niet dezelfde als bij het examen). In dat geval bestaat het herexamen uit een schriftelijk gedeelte en een gesprek over de teksten.

Verzoeker heeft toen gevraagd om een vakantietaak te geven maar daar werd niet op ingegaan. Verzoeker heeft toen ook gezegd dat de studiekeuze al vast lag voor dit schooljaar en dat in dit schooljaar het vak Engels bestaat uit 1 uur complementaire leerstof. Ook dit bracht geen zoden aan de dijk.

Verzoeker heeft dan de vraag gesteld wat de slaagkansen waren bij de 2 opties. Men heeft toen geantwoord dat bij optie 1 het gesprek een formaliteit zou zijn en dat de zoon van verzoeker dan zeker zijn A-attest kreeg. Bij optie 2 waren de slaagkansen erg klein.

Verzoeker heeft dan met verschillende instanties contact opgenomen en iedereen was verontwaardigd over deze gang van zaken en zei me dat ze zoiets nog nooit gehoord of meegemaakt hadden. Men gaf de raad het zekere voor het onzekere te nemen en zoon van verzoeker de taalstage te laten volgen. Verzoeker heeft dan met een zekere tegenzin gekozen voor de taalstage met een prijskaartje van € 260 voor de stage (in Kortrijk) zonder de dagelijkse verplaatsing met de trein.

Het komt er voor verzoeker op neer dat hij als ouder een A-attest moet "kopen" voor € 260.

De zoon van verzoeker heeft de leerstoornis dyslexie. Daarvoor heeft hij een attest.

De vakleerkrachten Nederlands en Frans pasten de nodige sticordimaatregelen toe (de zoon van verzoeker kreeg de teksten begrijpend lezen de dag voor het examen mee naar huis om die voor te bereiden). Ook spellingsfouten werden niet ten volle in rekening gebracht. Hij heeft dan ook voor deze 2 taalvakken in de vier jaar dat hij daar op school zat geen enkel onvoldoende gehaald op een rapport.

De vakleerkracht Engels deed dat niet, ook niet na herhaaldelijk vragen van verzoeker en zelfs na vraag van de behandelende logopediste. Hij bleef bij zijn standpunt dat deze maatregelen niet eerlijk zijn tegenover andere leerlingen.

De zoon van verzoeker volgt sinds februari 2006 wekelijks 1 uur logopedie voor Engels.

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Het verwondert de voorzitter van de inrichtende macht en de algemeen directeur dat de ouders heden klacht indienen tegen een beslissing van de delibererende klassenraad die enkel als doel had om de leerling maximale slaagkansen te geven. De keuze om hun zoon een taalstage te laten volgen is een autonome beslissing geweest van de ouders en is door de school geadviseerd, maar geenszins opgelegd. Dat de door de vakleerkracht gegeven en goed bedoelde mondelinge toelichting van de beslissing van de delibererende klassenraad vandaag door de ouders wordt gebruikt om de school aan te klagen wegens 'onzorgvuldig bestuur, kunnen zij in het kader van de door de Minister sterk gepropageerde en straks geregelde zorgverbreding moeilijk begrijpen.

Bovendien is de vakleerkracht formeel over het feit dat de leerling inderdaad significante vorderingen had gemaakt voor het vak Engels en was het toekennen van het A-attest daarvan het logische gevolg. Het feit zelf van het volgen van de taalstage heeft finaal geen rol gespeeld in het toekennen van een A-attest na de bijkomende proef.

Chronologie

Schooljaar 2005-2006

In een gesprek bij het einde van dat schooljaar met de vakleerkracht Engels drukt die nogmaals zijn bekommernis uit voor het van Engels het volgende jaar. Het tekort is zo belangrijk dat de leerling daar niet op eigen houtje aan kan werken.

Vader van de leerling heeft ook de examens ingekeken en herhaalt dat zijn zoon inderdaad aan Engels moet werken.

Schooljaar 2006-2007

A-attest niet mogelijk gezien het feit dat er 2 tekorten zijn waaronder 1 zwaar, tweede jaar op rij. Tusseloplossing: bijkomende proef, zodat de leerling werk kan maken van het goedmaken van structureel tekort. Deze beslissing wordt eenparig genomen door de voltallige klassenraad.

Communicatie beslissing klassenraad:

De bijkomende proef met zijn twee opties wordt toegelicht. Een traditionele bijkomende proef biedt enkel slaagkansen als daar een intensieve persoonlijke begeleiding aan gekoppeld is.

Mogelijkheid vakantiecursus is meer geschikt: een intensieve heropfrissing in een homogene klasgroep van vijf leerlingen wordt gedurende 35 uren 'op maat' gewerkt. Ter vergelijking: een schooljaar Engels omvat 60 uren, min toetsmomenten, uitstappen, examens en dergelijke.

De leerling volgt uiteindelijk de vakantiecursus. Begin augustus al legt hij de bijkomende proef af in aanwezigheid van vakleerkracht en directie. Het resultaat is hoopgevend. De klassenraad beslist op 17 augustus daarom unaniem de leerling alsnog een A-attest toe te kennen.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

10 december 2007, 12u.30

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27.09.2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Hilde Timmermans, Raf Verstegen, Etienne Becuwe.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Campusdirecteur.

Algemeen directeur Onderwijsinstellingen.

VVKSO (Vlaams Verbond van het Katholiek Secundair Onderwijs).

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Staten maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Staten het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13. In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt vast dat op basis van de beschikbare informatie in dit dossier, het hier gaat om een beslissing van de klassenraad (juni 2007) om geen A-attest toe te kennen aan een leerling omwille van een belangrijk tekort inzake o.a. Engels. Een uitstel van beslissing is toegelaten door de regelgeving. De school bespreekt in juni 2007 met de ouders diverse oplossingen zoals onder meer een vakantietaak, een bijkomende proef of een vakantie cursus. Na een bijkomende proef beslist de klassenraad (augustus 2007) om het A-attest toe te kennen.

De regelgeving stelt dat beslissingen van de delibererende klassenraad voor eenieder een bindend karakter hebben (omzendbrief SO 64 van 25/6/99, zoals aangepast). De inrichtende macht heeft steeds de mogelijkheid om de beslissing opnieuw te laten overwegen door de klassenraad. De betrokken ouders of leerlingen kunnen de beslissing van de klassenraad betwisten via een onderhoud met de school binnen de 3 werkdagen. Blijft de betwisting bestaan dan kan de zaak ter sprake gebracht worden bij een interne beroepscommissie. De interne beroepscommissie geeft een advies aan de inrichtende macht. Deze procedure is omstandig opgenomen in het schoolreglement van de betrokken school (punt 1.6). Het is wenselijk dat de school bij discussie de ouders uitdrukkelijk informeert over de procedures.

Uit het opvoedingsproject blijkt dat de school inspanningen levert inzake toegankelijk onderwijs, kwalitatief hoogstaand onderwijs en leerlingenbegeleiding.

Het door de ouders ondertekende schoolreglement vermeldt duidelijk dat de delibererende klassenraad adviezen, vakantiewerk, waarschuwingen en bijkomende proeven kan opleggen. Verder is er het zorgproject van de school en de scholengemeenschap om de leerlingen zoveel mogelijk in de school bij te staan in het opdoen van kennis en vaardigheden. Het is daarbij wel onduidelijk in welke mate in dit geval de bijzondere zorg die de leerling voor andere vakken genoot, ook voor het vak Engels werd verstrekt.

De Commissie zorgvuldig bestuur stelt aan de hand van de ingediende stukken en de verklaringen ter zitting vast dat de ouders vrij waren om hun kind een vakantie cursus te laten volgen. De school heeft informatie verschaft over mogelijke organisaties zonder dat er een link is tussen de school en de vormingsinstantie. Het gaat om een advies en ondersteuning aan de ouders met als doel het wegwerken van een duidelijk tekort (2006: gemiddeld 35%; 2007: 39%) in een belangrijk vak als Engels.

De Commissie zorgvuldig bestuur concludeert dan ook dat in dit dossier de kosten van een vrijwillige vakantie vorming in 2007 bij een derde instantie voor een bepaald vak, waarvoor een belangrijk tekort is vastgesteld in 2006 en 2007, ten laste zijn van de ouders.

Brussel, 10 december 2007

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter